

«ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔ

Հոդված 5. Օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

1) ապրանքների ներմուծում Հայաստանի Հանրապետություն՝ Միության անդամ պետությունների տարածքից կամ Միության անդամ չհանդիսացող պետությունների տարածքից ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների ներսերումը Հայաստանի Հանրապետության տարածք պետական սահմանը փաստացի հատելու միջոցով.

2) ապրանքների արտահանում Հայաստանի Հանրապետությունից՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների փաստացի դուրսերումը Միության անդամ այլ պետությունների տարածքներ կամ Միության անդամ չհանդիսացող պետությունների տարածքներ.

3) սահմանային վերահսկողության կամ սահմանային հսկողության այլ գործառույթի իրականացում՝ օրենքով պետական այլ մարմիններին վերապահված և օրենքով նախատեսված դեպքում մաքսային մարմիններին վերապահված վերահսկողական կամ հսկողական գործառույթների իրականացում մաքսային մարմինների կողմից:

4) մաքսային վճարներ՝ Միության մաքսային օրենսգրքով նախատեսված՝ ներմուծման մաքսատուրքեր, արտահանման մաքսատուրքեր, ավելացված արժեքի հարկ, ակցիզային հարկ, ֆիզիկական անձանց կողմից անձնական օգտագործման ապրանքների ներմուծման համար վճարվող մաքսատուրքեր և հարկեր, մաքսային գործառնությունների համար վճարվող պետական տուրք.

5) մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ հարկեր՝ Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով սահմանված՝ մաքսային մարմիններին վճարվող բնապահպանական և ճանապարհային հարկեր.

6) ներքին շուկայի պաշտպանության միջոցներ՝ Միության մասին պայմանագրով նախատեսված՝ հատուկ պաշտպանական, հակազնազցման, փոխհատուցման տուրքեր.

7) տոկոս՝ Միության մաքսային օրենսգրքով սահմանված՝ մաքսատուրքերի և հարկերի վճարման հետաձգման կամ տարաժամկետ վճարման համար վճարվող կամ գանձվող տոկոսներ.

8) տույժ՝ մաքսային վճարները, մաքսային մարմինների վճարման ենթակա այլ հարկերը, ներքին շուկայի պաշտպանության միջոցները՝ Միության մաքսային օրենսգրքով, Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով, «Պետական տուրքի մասին» օրենքով և սույն օրենքով սահմանված ժամկետներում չվճարելու կամ այդ ժամկետներից ուշ վճարելու համար նշված իրավական ակտերով նախատեսված կարգով, չափով և ժամկետներում վճարման ենթակա գումարներ.

9) տուգանք՝ Միության մաքսային օրենսգրքով, Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով, «Պետական տուրքի մասին» օրենքով և սույն օրենքով սահմանված պահանջները չկատարելու կամ խախտումներով (թերի) կատարելու համար սահմանված պատասխանատվության միջոց.

10) մաքսային պարտավորություն՝ Միության մաքսային օրենսգրքի, Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի, «Պետական տուրքի մասին» օրենքի համաձայն՝ ծագած (ծագող), այդ իրավական ակտերով սահմանված չափով, կարգով և ժամկետներում վճարման (գանձման) ենթակա՝ սույն օրենքով

նախատեսված մաքսային վճարներ, մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ հարկեր, ներքին շուկայի պաշտպանության միջոցներ, պետական տուրքեր, տույժեր, տոկոսներ, տուգանքներ.

11) **կանխավճար՝** մեկ մաքսային փաստաթղթով հաշվարկված (հաշվարկվող) կամ մեկից ավելի մաքսային փաստաթղթերի հիման վրա հաշվարկված (հաշվարկվող) մաքսային պարտավորությունների մարման նպատակով մաքսային միասնական հաշվին փոխանցված կամ վճարված՝ ազատ դրամական միջոց (գումար), որն առաջանում է հետևյալ միջոցներից՝

ա. մաքսային միասնական հաշվին կատարված վճարումներից.

բ. մաքսային փաստաթղթերի (այդ թվում՝ ճշգրտված) ներկայացման կամ մաքսային մարմինների կողմից ձևավորման և առաջադրման արդյունքում մաքսային միասնական հաշվին փոխանցված կամ վճարված գումարներից.

գ. մաքսային կանոնների խախտման վերաբերյալ արձանագրություններով մաքսային պարտավորությունների առաջադրման արդյունքում մաքսային միասնական հաշվին փոխանցված կամ վճարված գումարներից.

դ. անձի կողմից ներկայացրած մաքսային փաստաթղթերի հիման վրա մաքսային մարմնի կողմից առաջադրված մաքսային պարտավորությունների վերաբերյալ մաքսային ծառայողի գործողության (անգործության) բողոքարկման մասով դատարանի վճռի կատարման կամ բողոքարկման հանձնաժողովի կողմից ընդունված որոշման արդյունքում՝ մաքսային պարտավորության պակասեցումից կամ մաքսային միասնական հաշվին փոխանցված կամ վճարված՝ մաքսային պարտավորությունների ամբողջությունից փոխհատուցվող գումարներից.

12) **մաքսային միասնական հաշիվ՝** սույն օրենքով սահմանված դեպքերում մաքսային պարտավորությունների մարման նպատակով գանձապետարանի կողմից վարվող՝ մաքսային մարմնի կողմից տնօրինվող պետական արտաբյուջետային միջոցների ավանդային ենթահաշիվ.

13) **գանձապետարան՝** ՀՀ կառավարության կողմից լիազորված՝ ֆինանսական բնագավառում պետական կարգավորում իրականացնող պետական մարմնի կենտրոնական գանձապետարան.

14) **մաքսային փաստաթուղթ՝** մաքսային հայտարարագիր և այլ փաստաթղթեր, որոնք կազմվում են մաքսային գործառնությունների և մաքսային հսկողության իրականացման նպատակներով, ինչպես նաև մաքսային հսկողության իրականացման և մաքսային գործառնությունների կատարման ընթացքում և այդպիսի հսկողության և գործառնությունների արդյունքներով.

15) **վճարող՝** իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձ (այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատեր), որը Միության մաքսային օրենսգրքով, Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով, «Պետական տուրքի մասին» օրենքով և սույն օրենքով սահմանված դեպքերում ունի կամ կարող է ունենալ մաքսային պարտավորություն.

16) **մաքսային անձնական հաշվի քարտ՝** մաքսային մարմինների կողմից կիրառվող՝ ավտոմատացված համակարգում պարունակվող տեղեկությունների ամբողջություն, որն արտացոլում է անձանց կողմից պետական գանձապետական հաշվին փոխանցված կամ վճարված դրամական միջոցների շարժը և հաշվառումը: Մաքսային անձնական հաշվի քարտի ստեղծման և վարման կարգը սահմանում է Կոմիտեն:

17) ավել վճարված կամ ավել բռնագանձված պարտավորությունների գումար՝ մաքսային մարմինն վճարված կամ բռնագանձված դրամական միջոցներ (դրամ), որոնք որոշակի ապրանքների համար նույնականացվել են որպես մաքսային վճարներ կամ մաքսային մարմիններին վճարվող այլ հարկեր կամ ներքին շուկայի պաշտպանության միջոցներ և որոնց չափը գերազանցում է օրենսդրությանը համապատասխան վճարման ենթակա գումարը:

2. Սույն օրենքում հասկացություններն օգտագործվում են Միության մաքսային օրենսգրքով, Միության՝ մաքսային կարգավորման ոլորտի միջազգային այլ պայմանագրերով ու ակտերով, ինչպես նաև Միության մասին պայմանագրով և Միությանը միանալու մասին պայմանագրով, իսկ սույն մասով նախատեսված իրավական ակտերով սահմանված չլինելու կամ այդ իրավական ակտերին համապատասխան՝ հասկացությունների սահմանումը Միության անդամ պետության օրենսդրությանը վերապահված լինելու դեպքերում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Հոդված 36. Մաքսային վճարները, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը և դրանց գծով արտոնությունները

~~1. Մաքսային վճարներ են համարվում մաքսատուրքը, մաքսային մարմիններին վճարվող ավելացված արժեքի հարկը, ակցիզային հարկը և մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքը:~~

2. Միության անդամ չհանդիսացող պետություններից ապրանքների ներմուծման համար մաքսատուրքերը հաշվարկվում և վճարվում են Միության մասին պայմանագրին համապատասխան՝ Միության միասնական մաքսային սակագնով սահմանված դրույքաչափերով, բացառությամբ Միությանը միանալու մասին պայմանագրի 4-րդ հավելվածով նախատեսված ապրանքների ներմուծման մաքսատուրքերի, որոնք կարող են հաշվարկվել և վճարվել նշված հավելվածով սահմանված դրույքաչափերով՝ նույն հավելվածով հաստատված ժամանակացույցին համապատասխան:

3. Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանվող ապրանքների համար մաքսատուրքի դրույքաչափը սահմանվում է 0 տոկոս: Օրենքով կարող են սահմանվել Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանվող ապրանքների համար մաքսատուրքի այլ դրույքաչափեր:

4. Մաքսային մարմիններին վճարվող ավելացված արժեքի հարկի, ակցիզային հարկի, մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ հարկերի և վճարների վճարման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Միության մաքսային օրենսգրքով, Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով և Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենքներով:

5. Մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Միության մասին պայմանագրով, Միության մաքսային օրենսգրքով, Միության իրավական այլ ակտերով և սույն օրենքով:

6. Ներմուծման մաքսատուրքի վճարումից ազատելու կամ ներմուծման մաքսատուրքի դրույքաչափը նվազեցնելու ձևով սակագնային արտոնությունները սահմանվում են Միության մասին պայմանագրի 6-րդ հավելվածին համապատասխան:

7. Երրորդ երկրներից Միության մաքսային տարածք ներմուծվող (ներմուծված) ապրանքների դեպքում սակագնային արտոնություններ կարող են կիրառվել նաև Միության մասին պայմանագրով, Միությանը միանալու մասին պայմանագրով, երրորդ կողմի հետ կնքվող՝ Միության միջազգային պայմանագրերով, Հանձնաժողովի որոշումներով սահմանված այլ դեպքերում:

8. Կառավարությունը կարող է սահմանել սակագնային առանձին արտոնությունների կիրառության կարգ՝ Հանձնաժողովի սահմանած դեպքերում, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության կողմից մինչև 2015 թվականի հունվարի 1-ը կնքված միջազգային պայմանագրերով նախատեսված արտոնությունների կիրառման համար:

9. Սակագնային առանձնաշնորհումները տրամադրվում են Միության մասին պայմանագրին, երրորդ կողմի հետ կնքված Միության միջազգային պայմանագրերին և Հայաստանի Հանրապետության կողմից մինչև 2015 թվականի հունվարի 1-ը կնքված միջազգային պայմանագրերին համապատասխան, որոնցով նախատեսվում է ազատ առևտրի ռեժիմի կիրառում:

10. Արտահանման մաքսատուրքերի վճարման արտոնությունները կարող են սահմանվել օրենքով:

11. Մաքսային մարմիններին վճարվող ավելացված արժեքի հարկի, ակցիզային հարկի և մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ հարկերի վճարման արտոնությունները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով և օրենքով:

12. Մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ վճարների գծով արտոնությունները սահմանվում են օրենքով:

13. Մաքսային գործառնությունների կատարման համար պետական տուրքի գծով արտոնությունները սահմանվում են օրենքով:

Հոդված 38. Մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման ժամկետները

~~1. Մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման ժամկետները սահմանվում են Միության մաքսային օրենսգրքով և սույն օրենքով:~~

~~2. Միության մաքսային օրենսգրքի 117-րդ հոդվածով սահմանված դեպքում մաքսատուրքը, հարկերը, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը վճարվում են մինչև մաքսային հայտարարագիր ներկայացնելը:~~

~~3. Միության մաքսային օրենսգրքի 57-րդ հոդվածի 3-րդ կետի և 74-րդ հոդվածի 2-րդ կետի երկրորդ պարբերությանը համապատասխան՝ Հանձնաժողովի նախատեսած դեպքերում «Հատուկ» մաքսային ընթացակարգով ձևակերպված ապրանքների համար մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գծով պարտավորության կատարման ժամկետը սահմանվում է Հանձնաժողովի կողմից, իսկ Հանձնաժողովի սահմանած դեպքերում՝ օրենքով:~~

Հոդված 38. Մաքսային պարտավորությունների վճարման ժամկետները

1. Մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման ժամկետները սահմանվում են Միության մաքսային օրենսգրքով և սույն օրենքով:

2. Միության մաքսային օրենսգրքի 120-րդ հոդվածով սահմանված՝ նախքան մաքսային հայտարարագրի ներկայացումը ապրանքների բացթողման դեպքում մաքսատուրքը, հարկերը, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը վճարվում են մինչև մաքսային հայտարարագրի ներկայացնելը:

3. Միության մաքսային օրենսգրքի 57-րդ հոդվածի 3-րդ կետի և 74-րդ հոդվածի 2-րդ կետի երկրորդ պարբերությանը համապատասխան՝ Հանձնաժողովի նախատեսած դեպքերում «Հատուկ» մաքսային ընթացակարգով ձևակերպված ապրանքների համար մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գծով մաքսային պարտավորության կատարման ժամկետը սահմանվում է Հանձնաժողովի կողմից, իսկ Հանձնաժողովի սահմանած դեպքերում՝ օրենքով:

4. Հարկերի վճարումը իրականացվում է Միության մաքսային օրենսգրքով և Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով սահմանված ժամկետներում:

5. Մաքսատուրքի, հարկերի վճարումը հետաձգելու համար տոկոսները վճարվում են ոչ ուշ, քան հետաձգման ժամկետն ավարտվելուց հետո՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում: Մաքսատուրքի տարաժամկետ վճարման դեպքում մաքսային մարմինների կողմից հաշվարկված տոկոսները կարող են վճարվել փոկ առ փոկ, սույն օրենքի 45-րդ հոդվածի 11-րդ մասով նախատեսված ժամանակացույցին համապատասխան, բայց ոչ ուշ, քան տարաժամկետ վճարման համար նախատեսված ամբողջ ժամկետի ավարտից հետո՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, իսկ հարկերի վճարումը հետաձգելու համար տոկոսները վճարվում են հարկային օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում:

6. Սույն օրենքով սահմանված դեպքերում ստուգվող անձը մաքսային ստուգման ակտը և մաքսային մարմնի համապատասխան որոշումը (որոշումները) ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, պարտավոր է կատարել նշված ակտով և որոշմամբ (որոշումներով) առաջադրված մաքսային պարտավորությունների վճարումը և օրենսդրությամբ սահմանված այլ պահանջները: Սույն մասով սահմանված ժամկետում նշված գումարները վճարելու դեպքում օրենքով սահմանված տույժերն այդ ժամկետի համար չեն հաշվարկվում:

Տուգանքների վճարումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված մաքսային կանոնների խախտման համար այդ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետում:

Հոդված 39. Մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման կարգը

1. Մաքսատուրքը, հարկերը, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը վճարելու կարգը սահմանվում է Միության մաքսային օրենսգրքի 61-րդ և 74-րդ հոդվածներով:

2. Մաքսատուրքերը, հարկերը, ինչպես նաև հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը կարող են վճարվել մինչև մաքսային հայտարարագիրը ներկայացնելը՝ Միության մասին պայմանագրով, Միության միջազգային պայմանագրերով և սույն օրենքով սահմանված կարգով:

3. Միության մաքսային օրենսգրքի, Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի, սույն օրենքի և «Պետական տուրքի մասին» օրենքի համաձայն՝ մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա մաքսատուրքի, ավելացված արժեքի հարկի, ակցիզային հարկի, մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի, հատուկ, հակազնազցման ու փոխհատուցման տուրքերի,

~~քնապահպանական հարկի, ճանապարհային հարկի, ֆիզիկական անձանց կողմից անձնական օգտագործման ապրանքների համար մաքսային մարմիններին վճարվող միասնական դրույքաչափերով և միագումար մաքսային վճարի ձևով վճարվող մաքսատուրքի և հարկերի, ինչպես նաև դրանց գծով հաշվարկված տոկոսների ու տույժերի, մաքսային կանոնների խախտումների համար առաջացած տուգանքների գծով պարտավորությունները կատարելու ձևերը (եղանակները) ու վճարման միջոցները, ինչպես նաև վճարման պահը (վճարելու օրը) սահմանում է Կառավարությունը:~~

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված վճարները էլեկտրոնային համակարգերի կիրառմամբ կատարելու կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

5. ~~Հանձնաժողովի իրավական ակտերով սահմանված ներմուծման մաքսատուրքը վճարվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական գանձապետարանում բացված՝ Միության մասին պայմանագրով սահմանված միասնական հաշվին:~~

6. ~~Հանձնաժողովի իրավական ակտերով սահմանված հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական գանձապետարանում բացված՝ Միության մասին պայմանագրով սահմանված միասնական հաշվին: Միության մասին պայմանագրով սահմանված նախնական հատուկ, նախնական հակազնազցման և նախնական փոխհատուցման տուրքերը վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե՝ համապատասխան գանձապետական հաշվին:~~

7. ~~Մաքսային մարմիններին վճարվող ավելացված արժեքի հարկը, ակցիզային հարկը և մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ հարկերը և վճարները վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե՝ համապատասխան գանձապետական հաշիվներին:~~

8. ~~Հայաստանի Հանրապետության պետական սահմանով ֆիզիկական անձանց կողմից անձնական օգտագործման ապրանքների տեղափոխման համար միասնական դրույքաչափերով գանձվող մաքսատուրքերը, հարկերը կամ միագումար մաքսային վճարի ձևով գանձվող մաքսատուրքերը, հարկերը վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե՝ համապատասխան գանձապետական հաշվին:~~

9. ~~Մաքսային գործառնությունների կատարման համար պետական տուրքը վճարվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե՝ համապատասխան գանձապետական հաշվին:~~

10. ~~Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված արտահանման մաքսատուրքերը վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե՝ համապատասխան գանձապետական հաշվին:~~

11. ~~Ներմուծման մաքսատուրքերը կարող են վճարվել մինչև մաքսային հայտարարագիրը ներկայացնելը՝ սույն օրենքով և Միության անդամ պետությունների միջազգային պայմանագրերով սահմանված կարգով:~~

12. ~~Հանձնաժողովի սահմանած հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը վճարվում են Միության մաքսային օրենսգրքի 12-րդ գլխով սահմանված կարգով:~~

13. ~~Մաքսատուրքը, հարկերը, ինչպես նաև հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե են վճարվում Հայաստանի Հանրապետության արժույթով:~~

14. ~~Միության մաքսային օրենսգրքի 52-րդ հոդվածի 5-րդ կետի չորրորդ պարբերությանը համապատասխան՝ մաքսային մուտքի անդորրագիրը կարող է կիրառվել նաև մաքսային մարմիններին~~

վճարման ենթակա հարկերի և այլ վճարների, մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի հաշվառման և վճարման նպատակով:

15. Միության մաքսային օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 1-ին կետի երկրորդ պարբերությանը համապատասխան՝ ներմուծման մաքսատուրքի, մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա հարկերի վճարման գծով պարտավորությունը կարող է կատարել հայտարարատուի լիազորած անձը:

16. Միության մաքսային օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 3-րդ կետին համապատասխան՝ մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գծով պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման դեպքում մաքսային մարմինը մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման սահմանված ժամկետը լրանալու օրվան հաջորդող օրը կամ եթե այդպիսի օրը որոշված չէ՝ մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման գծով պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման հանգամանքը բացահայտելու օրվան հաջորդող օրը հայտարարատուին, ինչպես նաև Միության մաքսային օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 1-ին կետի առաջին պարբերությանը կամ սույն հոդվածի 15-րդ մասում նշված անձանց էլեկտրոնային եղանակով կամ փոստային առաքմամբ՝ հանձնման մասին ծանուցմամբ, ուղարկում է ծանուցագիր՝ սահմանված ժամկետում չվճարված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի մասին, բացառությամբ Միության մաքսային օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 4-րդ և 5-րդ, ինչպես նաև 73-րդ հոդվածի 4-րդ և 5-րդ կետերում նշված դեպքերի:

17. Սույն հոդվածի 16-րդ մասում նշված ծանուցագրի ձևը, դրանում պարունակվող տեղեկությունները սահմանում է Կոմիտեն:

18. Սույն հոդվածի 16-րդ մասում նշված ծանուցագրով ներկայացված՝ օրենքով սահմանված պահանջների կատարման համար ժամկետը սահմանվում է ծանուցագիրն ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օր:

19. Միության մաքսային օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 5-րդ և 73-րդ հոդվածի 5-րդ կետերին համապատասխան՝ սույն հոդվածի 16-րդ մասով սահմանված ծանուցագիրը չի ուղարկվում սույն հոդվածի 15-րդ մասում նշված անձանց, եթե՝

1) նախքան ծանուցումն ուղարկելը մաքսային մարմնում առկա է տեղեկատվություն՝ սույն հոդվածի 15-րդ մասում նշված պարտավորությունը սույն օրենքով սահմանված կարգով անհուսալի ճանաչելու մասին, կամ

2) Միության մաքսային օրենսգրքի համաձայն՝ սույն հոդվածի 15-րդ մասում նշված պարտավորությունը դադարած լինելու մասին, կամ

3) սույն օրենքին և Միության մաքսային օրենսգրքին համապատասխան՝ մաքսային մարմիններն սկսել են մաքսատուրքի, հարկերի և մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ վճարների գանձումը:

20. Ներմուծման մաքսատուրքերը, հարկերը, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը վճարվում են կանխիկ կամ անկանխիկ եղանակով՝ հաշվի առնելով արժույթային կարգավորման վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությունը:

21. Միության մաքսային օրենսգրքի 61-րդ հոդվածի 9-րդ կետին համապատասխան՝ հայտարարատուի կողմից ներկայացված հանձնարարագրի հիման վրա բանկերը մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ,

հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի փոխանցումը կատարում են բանկային գործառնությունները կարգավորող՝ Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերի համաձայն:

22. ~~Լուծարվող կազմակերպության մաքսատուրքի և հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման պարտավորության կատարումը դրվում է այդ կազմակերպության լուծարման հանձնաժողովի վրա՝ այդ կազմակերպության դրամական միջոցների, ներառյալ գույքի վաճառքից ստացված միջոցների հաշվին: Լուծարման հանձնաժողովը պարտավոր է առկա պարտավորությունն ընդգրկել լուծարման հաշվեկշռում:~~

23. ~~Վերակազմակերպված կազմակերպության՝ մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման պարտավորությունը կատարում է (են) կազմակերպության իրավահաջորդը (իրավահաջորդները)՝ սույն հոդվածով սահմանված կարգով:~~

24. ~~Կազմակերպությունների միաձուլման դեպքում վերակազմակերպված կազմակերպության՝ մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման պարտավորության կատարման առումով իրավահաջորդ է համարվում այդ կազմակերպությունների միաձուլումից առաջացած կազմակերպությունը:~~

25. ~~Կազմակերպությունների միացման դեպքում վերակազմակերպված կազմակերպության՝ մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման պարտավորության կատարման առումով իրավահաջորդ է համարվում այն կազմակերպությունը, որին միացել է կազմակերպությունը:~~

26. ~~Կազմակերպության բաժանման դեպքում վերակազմակերպված կազմակերպության՝ մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման պարտավորության կատարման առումով իրավահաջորդ են համարվում այդ բաժանումից առաջացած կազմակերպությունները՝ բաժանիչ հաշվեկշռին համապատասխան:~~

27. ~~Կազմակերպության կազմից մեկ կամ մի քանի կազմակերպության առանձնացման դեպքում վերակազմակերպված կազմակերպության՝ մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման պարտավորությունները առանձնացված կազմակերպություններից յուրաքանչյուրին են անցնում բաժանիչ հաշվեկշռին համապատասխան:~~

28. ~~Կազմակերպության վերակազմավորման դեպքում վերակազմակերպված կազմակերպության՝ մաքսատուրքի, հարկերի վճարման, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի պարտավորության կատարման առումով իրավահաջորդ է համարվում այդ կազմակերպության վերակազմավորման հետևանքով առաջացած կազմակերպությունը:~~

Հոդված 39. Մաքսային պարտավորությունների վճարման կարգը

1. Մաքսային պարտավորությունների վճարման կարգը սահմանվում է Միության մաքսային օրենսգրքով, Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով, «Պետական տուրքի մասին» օրենքով և սույն օրենքով:

2. Հանձնաժողովի իրավական ակտերով սահմանված ներմուծման մաքսատուրքը վճարվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական գանձապետարանում բացված՝ Միության մասին պայմանագրով սահմանված միասնական հաշվին:

3. Հանձնաժողովի իրավական ակտերով սահմանված հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը, այդ թվում՝ նախնական հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական գանձապետարանում բացված՝ Միության մասին պայմանագրով սահմանված միասնական հաշվին:

4. Մաքսային մարմիններին վճարվող ավելացված արժեքի հարկը, ակցիզային հարկը և մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ հարկերը վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի համապատասխան գանձապետական եկամտային հաշիվներին:

5. Ֆիզիկական անձանց կողմից անձնական օգտագործման ապրանքների ներմուծման համար վճարվող մաքսատուրքերը և հարկերը վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի համապատասխան գանձապետական եկամտային հաշվին:

6. Մաքսային գործառնությունների կատարման համար պետական տուրքը վճարվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի համապատասխան գանձապետական եկամտային հաշվին:

7. Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված արտահանման մաքսատուրքերը վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի համապատասխան գանձապետական եկամտային հաշվին:

8. Մաքսային պարտավորությունները հաշվառվում են վճարողի մաքսային անձնական հաշվի քարտում:

9. Մաքսային պարտավորությունների վճարումը կատարվում է վճարահաշվարկային ծառայություն մատուցող կազմակերպությունների միջոցով՝ անկանխիկ եղանակով մաքսային մարմինների հայտարարագրման էլեկտրոնային համակարգի մաս կազմող՝ մաքսային պարտավորությունների կատարման էլեկտրոնային ենթահամակարգի միջոցով (այսուհետ՝ սույն գլխում՝ համակարգ):

10. Մաքսային պարտավորությունների վճարման նպատակով վճարողի կամ մաքսային մարմինների կողմից օգտագործվում են մաքսային միասնական հաշվին առկա կանխավճարները սույն օրենքին և Միության մաքսային օրենսգրքին համապատասխան:

11. Մաքսային պարտավորությունների վճարումը կանխավճարներից իրականացվում է վճարողի հանձնարարագրի հիման վրա: Սույն մասի իմաստով վճարողի հանձնարարագիր է համարվում հետևյալ փաստաթղթերի ներկայացմանը զուգահեռ մաքսային միասնական հաշվին առկա կանխավճարներից մաքսային պարտավորությունների մարման եղանակների ընտրությունը.

1) մաքսային հայտարարագիր կամ մաքսային հայտարարագրի ճշգրտում.

2) Միության մաքսային օրենսգրքի 277-րդ հոդվածի 4-րդ կետի երկրորդ պարբերությամբ նախատեսված դիմում.

3) մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա մաքսային պարտավորությունների հաշվարկման համար՝ Միության մաքսային օրենսգրքի 2-րդ հոդվածով նախատեսված մաքսային փաստաթուղթ.

4) մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա մաքսային պարտավորությունների՝ օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետում չվճարելու դեպքում դրանց հաշվարկման և առաջադրման համար կազմված օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթուղթ.

5) օրենսդրությամբ սահմանված՝ մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա վճարների հաշվարկ և (կամ) վճարման մաքսային պարտավորություն պարունակող այլ փաստաթուղթ:

12. Սույն հոդվածի 11-րդ մասում նշված փաստաթղթերը կազմվում և ներկայացվում են էլեկտրոնային եղանակով՝ համակարգի միջոցով՝ սույն օրենքով և Միության մաքսային օրենսգրքով նախատեսված անձանց կողմից:

13. Մաքսային պարտավորությունների՝ կանխավճարներից մարման եղանակները և հերթականությունը սահմանվում է Կառավարության կողմից:

14. Անձնական օգտագործման ապրանքների համար ֆիզիկական անձի մաքսային պարտավորությունների վճարումը իրականացվում է համակարգի կիրառմամբ՝ մաքսային միասնական հաշվին առկա կանխավճարների օգտագործմամբ: Այն դեպքերը և պայմանները, երբ ֆիզիկական անձի կողմից մաքսային պարտավորությունների վճարումը իրականացվում է դրամական միջոցները վճարային գործիքների կիրառմամբ պետական գանձապետական համապատասխան հաշվին փոխանցելու միջոցով, կարող են սահմանվել Կառավարության կողմից: Միության մաքսային օրենսգրքի 52-րդ հոդվածի 5-րդ կետի չորրորդ պարբերությանը համապատասխան՝ մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա հարկերի և տուրքերի, մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի հաշվառման և վճարման նպատակով կարող է կիրառվել մաքսային մուտքի անդորրագիրը՝ Կոմիտեի կողմից սահմանված կարգով:

15. Մաքսային միասնական հաշվին առկա կանխավճարներից մաքսային պարտավորությունները համարվում են վճարված վճարողի կամ համակարգի կողմից դրանց մարման նպատակով համապատասխան գանձապետական հաշվին փոխանցվելու վերաբերյալ փաստաթղթերը և (կամ) տեղեկությունները ներկայացվելու և մաքսային մարմիններին հասանելի դառնալու պահից:

16. Սույն հոդվածի 15-րդ մասով սահմանված կարգով մաքսային մարմիններին մաքսային պարտավորությունների վճարված լինելու մասին փաստաթղթերը և (կամ) տեղեկությունները ներկայացվելու և մաքսային մարմիններին հասանելի դառնալու պահից այդպիսի վճարման համար հիմք հանդիսացող հանձնարարագիրը դառնում է անհետկանչելի:

17. Մաքսային պարտավորությունները մարվում են նախ գանձապետարանի կողմից վարվող պետական բյուջեի միջոցների առանձին ենթահաշվում առկա՝ մինչև սույն հոդվածով սահմանված դրույթների ուժի մեջ մտնելն առաջացած գերավճարների հաշվին, այնուհետև՝ մաքսային միասնական հաշվում առկա գումարների հաշվին:

18. Անհաղթահարելի ուժի ազդեցության առկայության կամ համակարգի անսարքության պատճառով դրա կիրառման անհնարինության դեպքում, մաքսային պարտավորությունների վճարումը կարող է իրականացվել դրամական միջոցները այլ հնարավոր եղանակով համապատասխան գանձապետական հաշիվներին վճարելու միջոցով՝ պայմանով, որ այդպիսի անսարքության վերացումից հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում վերջիններս մաքսային մարմինների կողմից կհաշվառվեն համակարգում:

19. Միության մաքսային օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 1-ին կետի երկրորդ պարբերությանը համապատասխան՝ ներմուծման մաքսատուրքի, մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա հարկերի վճարման գծով պարտավորությունը կարող է կատարել հայտարարատուի լիազորած անձը:

20. Միության մաքսային օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 3-րդ կետին համապատասխան՝ մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գծով պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման դեպքում մաքսային մարմինը մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման սահմանված ժամկետը լրանալու օրվան հաջորդող օրը կամ եթե այդպիսի օրը որոշված չէ՝ մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման գծով պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման հանգամանքը բացահայտելու օրվան հաջորդող օրը հայտարարատուին, ինչպես նաև Միության մաքսային օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 1-ին կետի առաջին պարբերությամբ կամ սույն հոդվածի 19-րդ մասում նշված անձանց էլեկտրոնային եղանակով կամ փոստային առաքմամբ՝ հանձնման մասին ծանուցմամբ, ուղարկում է ծանուցագիր՝ սահմանված ժամկետում չվճարված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի մասին, բացառությամբ Միության մաքսային օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 4-րդ և 5-րդ, ինչպես նաև 73-րդ հոդվածի 4-րդ և 5-րդ կետերում նշված դեպքերի:

21. Սույն հոդվածի 20-րդ մասում նշված ծանուցագրի ձևը, դրանում պարունակվող տեղեկությունները սահմանում է Կոմիտեն:

22. Սույն հոդվածի 20-րդ մասում նշված ծանուցագրով ներկայացված՝ օրենքով սահմանված պահանջների կատարման համար ժամկետը սահմանվում է ծանուցագիրը ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օր:

23. Միության մաքսային օրենսգրքի 55-րդ հոդվածի 5-րդ և 73-րդ հոդվածի 5-րդ կետերին համապատասխան՝ սույն հոդվածի 20-րդ մասով սահմանված ծանուցագիրը չի ուղարկվում սույն հոդվածի 19-րդ մասում նշված անձանց, եթե՝

1) նախքան ծանուցումն ուղարկելը մաքսային մարմնում առկա է տեղեկատվություն՝ սույն հոդվածի 19-րդ մասում նշված պարտավորությունը սույն օրենքով սահմանված կարգով անհուսալի ճանաչելու մասին, կամ

2) Միության մաքսային օրենսգրքի համաձայն՝ սույն հոդվածի 19-րդ մասում նշված պարտավորությունը դադարած լինելու մասին, կամ

3) սույն օրենքին և Միության մաքսային օրենսգրքին համապատասխան՝ մաքսային մարմինները սկսել են մաքսատուրքի, հարկերի և մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ վճարների գանձումը:

Հոդված 39.1. Մաքսային պարտավորությունների կատարման առանձնահատկությունները իրավաբանական անձի լուծարման դեպքում

1. Լուծարվող իրավաբանական անձի մաքսային պարտավորությունների կատարման պարտականությունը դրվում է այդ կազմակերպության լուծարման հանձնաժողովի վրա՝ այդ կազմակերպության դրամական միջոցների, ներառյալ՝ գույքի և ապրանքների՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 69-րդ հոդվածին համապատասխան իրականացված վաճառքից ստացված միջոցների հաշվին: Լուծարման հանձնաժողովը պարտավոր է մաքսային պարտավորությունն ընդգրկել լուծարման հաշվեկշռում:

2. Լուծարվող իրավաբանական անձի մաքսային պարտավորությունների և այդ անձի այլ վճարումների կատարման առաջնահերթությունը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածով:

3. Լուծարվող իրավաբանական անձի մաքսային պարտավորությունները ենթակա են կատարման մինչև օրենսդրությամբ սահմանված վերջնաժամկետները, բայց ոչ ուշ, քան կազմակերպության լուծարման օրը:

Հոդված 39.2. Մաքսային պարտավորությունների կատարումը իրավաբանական անձի վերակազմակերպման դեպքում

1. Վերակազմակերպված իրավաբանական անձի մաքսային պարտավորությունները կատարվում են իրավաբանական անձի իրավահաջորդի (իրավահաջորդների) կողմից սույն հոդվածով սահմանված կարգով:

2. Իրավաբանական անձանց միաձուլման դեպքում մաքսային պարտավորությունների կատարման առումով իրավահաջորդ է համարվում այդ իրավաբանական անձանց միաձուլումից առաջացած իրավաբանական անձը:

3. Իրավաբանական անձանց միացման դեպքում մաքսային պարտավորությունների կատարման առումով իրավահաջորդ է համարվում այն անձը, որին միացել է մյուս իրավաբանական անձը:

4. Իրավաբանական անձանց բաժանման դեպքում մաքսային պարտավորությունների կատարման առումով իրավահաջորդ են համարվում այդ բաժանումից առաջացած իրավաբանական անձինք՝ բաժանիչ հաշվեկշռին համապատասխան:

5. Իրավաբանական անձի կազմից մեկ կամ մի քանի իրավաբանական անձանց առանձնացման դեպքում վերակազմակերպված իրավաբանական անձի մաքսային պարտավորությունները առանձնացված անձանցից յուրաքանչյուրին են անցնում բաժանիչ հաշվեկշռին համապատասխան:

6. Իրավաբանական անձի վերակազմավորման դեպքում մաքսային պարտավորությունների կատարման առումով իրավահաջորդ է համարվում այդ իրավաբանական անձի վերակազմավորման արդյունքում առաջացած անձը:

Հոդված 42. Կանխավճարները

1. Կանխավճարները սահմանված են Միության մաքսային օրենսգրքի 48-րդ հոդվածով:

2. Հայտարարատուն մաքսատուրքի, հարկերի, մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գծով վճարումները կարող է կատարել կանխավճարների հաշվին:

3. Կանխավճարները նախքան մաքսային հայտարարագիրը կամ դրան փոխարինող փաստաթուղթը ներկայացնելը կարող են փոխանցվել մաքսային մարմինների կողմից տնօրինվող գանձապետական հաշվին:

4. Սկզբնական մաքսային հայտարարագրման ժամանակ մաքսատուրքերի, հարկերի, մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի, դրանց գծով տոկոսների, տույժերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարումը կանխավճարների գումարներից (դրամական միջոցներից) կարող է իրականացվել հայտարարատուի կարգադրության հիման վրա:

5. Հայտարարատուի կարգադրություն է համարվում՝

1) նրա կողմից կամ նրա անունից մաքսային հայտարարագիր կամ մաքսային հայտարարագրի ճշգրտում ներկայացնելը:

2) նրա կողմից Միության մաքսային օրենսգրքի 277-րդ հոդվածի 4-րդ կետի երկրորդ պարբերությամբ նախատեսված դիմումը ներկայացնելը:

~~3) նրա կողմից կանխավճարները վերադարձնելու կամ կանխավճարները դրամական միջոցների ներդրման նպատակով հաշվանցելու դիմում ներկայացնելը-~~

~~4) նրա կողմից կանխավճարները մաքսատուրքերի, հարկերի, մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի, դրանց գծով տոկոսների, տույժերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի՝ սահմանված ժամկետում չվճարվելու հետևանքով առաջացած պարտավորությունները մարելուն ուղղելու մասին դիմում ներկայացնելը:~~

~~6. Սույն հոդվածի 5-րդ մասի 3-րդ և 4-րդ կետերում նշված դիմումները մաքսային մարմին են ներկայացվում թղթային կամ էլեկտրոնային եղանակով:~~

~~7. Սույն հոդվածի 5-րդ մասի 3-րդ և 4-րդ կետերում նշված դիմումների ձևը, կառուցվածքը և ներկայացնելու կարգը սահմանում է Կոմիտեն:~~

~~8. Սույն հոդվածով սահմանված կանխավճարները կարող են օգտագործվել նաև ֆիզիկական անձանց կողմից անձնական օգտագործման նպատակով ներմուծվող ապրանքների համար վճարման ենթակա մաքսատուրքի, հարկերի և մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի, մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ վճարների վճարման նպատակով, ինչպես նաև որպես սույն մասում նշված՝ ֆիզիկական անձանց կողմից անձնական օգտագործման ապրանքների համար վճարման ենթակա մաքսատուրքերի, հարկերի, մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի և այլ վճարների վճարման ապահովում:~~

~~9. Միության մաքսային օրենսգրքի 48-րդ հոդվածի 5-րդ կետին համապատասխան՝ հայտարարատուն մաքսային հայտարարագրման էլեկտրոնային համակարգի միջոցով կամ թղթային եղանակով Կոմիտեի սահմանած ձևով դիմում է ներկայացնում մաքսային մարմիններ՝ կանխավճարների օգտագործման վերաբերյալ հաշվետվություն ստանալու համար, եթե մաքսատուրքերի, հարկերի, մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի, մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ վճարների, ինչպես նաև հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարումը կատարվել է մաքսային մարմինների կողմից՝ կանխավճարների հաշվին:~~

~~10. Սույն հոդվածի 9-րդ մասով նախատեսված հաշվետվության ձևը սահմանում է Կոմիտեն, իսկ այդ հաշվետվությունը մաքսային մարմինը հայտարարատուին է տրամադրում համապատասխան դիմումը ներկայացնելու օրվանից հինգ աշխատանքային օրը չգերազանցող ժամկետում՝ թղթային կամ էլեկտրոնային եղանակով:~~

~~11. Չպահանջված կանխավճարները տնօրինվում են հայտարարատուի կողմից: Հայտարարատուն կարող է հետ ստանալ իր կողմից չօգտագործված կանխավճարները, եթե առկա չեն նրա կողմից վճարման ենթակա մաքսատուրքերի, հարկերի, մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի և մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ վճարների, ինչպես նաև հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման գծով ժամկետանց պարտավորություններ, որոնց բռնագանձումը կատարում են մաքսային մարմինները: Այդպիսի ժամկետանց պարտավորությունների առկայության պարագայում մաքսային մարմինների կողմից բռնագանձում տարածելուց հետո~~

կանխավճարների մնացորդային գումարները կարող են վերադարձվել հայտարարատուին՝ սույն մասին համապատասխան:

12. ~~Կանխավճարները կարող են ուղղվել դրամական միջոցների ներդրման եղանակով մաքսային վճարների, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի և մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ վճարների գծով պարտավորությունների կատարման ապահովմանը:~~

13. ~~Սույն հոդվածի 12-րդ մասին համապատասխան՝ կանխավճարները փոխանցվում են մաքսային մարմինների կողմից տնօրինվող համապատասխան գանձապետական հաշվին:~~

Հոդված 42. Կանխավճարները

1. Կանխավճարները սահմանված են Միության մաքսային օրենսգրքի 48-րդ հոդվածով:

2. Մաքսային միասնական հաշվին վճարված կանխավճարների հաշվառման օր է համարվում դրանց՝ մաքսային միասնական հաշվին մուտքագրման օրը:

3. Կանխավճարները, նախքան մաքսային պարտավորությունների վճարման ժամկետի ավարտը, վճարողի կողմից փոխանցվում կամ վճարվում են սույն օրենքով նախատեսված մաքսային միասնական հաշվին:

4. Մաքսային միասնական հաշվին առկա կանխավճարները չեն համարվում պետական բյուջեի եկամուտներ և վճարներ, և տնօրինվում են վճարողի կողմից մինչև դրանց մաքսային պարտավորությունների վճարման նպատակով օգտագործումը:

5. Մաքսային միասնական հաշվին առկա կանխավճարները մինչև մաքսային պարտավորությունների կատարման ժամկետի վրա հասնելը վճարողի կողմից համակարգի կիրառմամբ կարող են ուղղվել վճարողի կողմից նշված մաքսային պարտավորությունների մարմանը: Վճարողի կողմից սույն մասով նախատեսված գործողությունը չկատարելը մաքսային մարմնի կողմից ընդունվում է որպես մաքսային պարտավորությունները մարելու հանձնարարագիր, որի դեպքում մաքսային պարտավորությունների կատարման վերջնաժամկետի լրանալու օրը հաշվում առկա կանխավճարներից մարումներն իրականացվում են ինքնաշխատ եղանակով:

6. Մաքսային միասնական հաշվին փոխանցված կամ վճարված կանխավճարներն անմիջապես կարող են օգտագործվել մաքսային պարտավորությունների մարման նպատակով՝ մաքսային մարմիններին այդպիսի փոխանցման վերաբերյալ ներկայացված փաստաթղթերը և (կամ) տեղեկությունները հասանելի դառնալու պահից: Մաքսային միասնական հաշվին փոխանցելու պահից կանխավճարների մուտքագրման նպատակով վճարողի կողմից տրամադրված հանձնարարագիրը դառնում է անհետկանչելի:

7. Կանխավճարները վճարողի կամ նրա կողմից լիազորված մաքսային ներկայացուցչի դիմումի հիման վրա կարող են օգտագործվել որպես դրամական միջոցների գրավադրման եղանակով մաքսային վճարների, ներքին շուկայի պաշտպանության միջոցների, մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ հարկերի գծով մաքսային պարտավորությունների կատարման ապահովում՝ Կառավարության կողմից սահմանված դեպքերում և պայմանների ապահովման պարագայում: Սույն մասով սահմանված դեպքում մաքսային մարմինները օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստեղծում են որպես մաքսային վճարների, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի և մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ հարկերի գծով մաքսային պարտավորությունների կատարման ապահովում՝ տրամադրված միջոցները:

8. Կանխավճարները կարող են օգտագործվել նաև ֆիզիկական անձանց կողմից անձնական օգտագործման նպատակով ներմուծվող ապրանքների մասով որպես դրամական միջոցների գրավադրման եղանակով մաքսային պարտավորությունների կատարման ապահովում՝ սույն հոդվածին համապատասխան և Կառավարության կողմից սահմանված դեպքերում և պայմանների ապահովման պարագայում:

9. Միության մաքսային օրենսգրքի 48-րդ հոդվածի 5-րդ կետով նախատեսված հաշվետվությունը արտացոլվում է վճարողի մաքսային անձնական հաշվի քարտում և կարող է արտածվել հայտարարատուի կողմից ըստ անհրաժեշտության: Սույն մասով նախատեսված հաշվետվության մեջ արտացոլվող տվյալները սահմանվում են Կոմիտեի կողմից:

10. Վճարողն իրավունք ունի իրական ժամանակում, առցանց եղանակով դիտելու իր մաքսային անձնական հաշվի քարտում առկա դրամական միջոցների շարժը (այդ թվում՝ մաքսային պարտավորությունները և դրանց մարումները):

11. Վճարողն իրավունք ունի արտատպելու իր մաքսային անձնական հաշվի քարտի քաղվածքը, որտեղ նշված տեղեկատվությունը համարվում է մաքսային մարմնի կողմից հաստատված տեղեկատվություն և, ըստ անհրաժեշտության, ընդունվում է այլ կազմակերպությունների և անձանց կողմից:

12. Կանխավճարների՝ մաքսային միասնական հաշվին մուտքագրման եղանակները և կարգը, ինչպես նաև մաքսային մարմիններին վճարահաշվարկային ծառայություն մատուցող կազմակերպությունների կողմից ներկայացվող տեղեկությունների կազմը, դրանց ներկայացման (հասանելի դառնալու) ժամկետը և կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 47. Տոկոսները

1. Տոկոսները վճարվում են ներմուծման մաքսատուրքի, հարկերի վճարման հետաձգման կամ տարաժամկետ վճարելու հնարավորություն տրամադրելու վերաբերյալ մաքսային մարմնի որոշման տրամադրման դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի (վերաֆինանսավորման դրույքաչափի) 1/360-ի չափով՝ հետաձգման կամ տարաժամկետման յուրաքանչյուր օրվա համար: Ներմուծման մաքսատուրքերի, հարկերի վճարումը հետաձգելու կամ տարաժամկետ կատարելու համար տոկոսները հաշվեգրելիս կիրառվում է վերաֆինանսավորման դրույքաչափը, որը գործում է վճարումը հետաձգելու կամ տարաժամկետ կատարելու հնարավորությունից փաստացի օգտվելու համապատասխան ժամանակահատվածներում:

~~2. Ներմուծման մաքսատուրքի, հարկերի վճարման ժամկետի հետաձգման դեպքում տոկոսները վճարվում են ոչ ուշ, քան հետաձգման ժամկետն ավարտվելուց հետո՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում:~~

~~3. Ներմուծման մաքսատուրքի, հարկերի տարաժամկետ վճարման դեպքում մաքսային մարմինների կողմից հաշվարկված տոկոսները կարող են վճարվել փուլ առ փուլ, սույն օրենքի 45-րդ հոդվածի 10-րդ մասով նախատեսված ժամանակացույցին համապատասխան, բայց ոչ ուշ, քան տարաժամկետ վճարման համար նախատեսված ամբողջ ժամկետի ավարտից հետո՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում:~~

4. Միության մաքսային օրենսգրքի 138-րդ հոդվածի 2-րդ, 174-րդ հոդվածի 6-րդ, 175-րդ հոդվածի 2-րդ, 198-րդ հոդվածի 8-րդ, 208-րդ հոդվածի 10-րդ, 216-րդ հոդվածի 7-րդ, 225-րդ հոդվածի 9-րդ և 15-րդ, 226-րդ հոդվածի 3-րդ, 241-րդ հոդվածի 7-րդ և 247-րդ հոդվածի 6-րդ կետերով նախատեսված դեպքերում վճարվում են տոկոսներ՝ Միության մաքսային օրենսգրքի 60-րդ հոդվածին և սույն հոդվածին համապատասխան:

~~Հոդված 55. — Ավել վճարված կամ գանձված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գումարների վերադարձը, հաշվանցումը~~

~~1. Ավել վճարված կամ գանձված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գումարները ենթակա են վերադարձման կամ հաշվանցման վճարողի կամ նրա իրավահաջորդի դիմումի հիման վրա՝ Կոմիտեի սահմանած կարգով:~~

~~2. Միության մասին պայմանագրի 5-րդ հավելվածի դրույթների պահպանմամբ՝ ներմուծման մաքսատուրքը վճարվում է Միության անդամ պետությունների միջազգային պայմանագրերով սահմանված միասնական հաշվին և չի կարող հաշվանցվել այլ վճարների գծով պարտավորությունների մարմանը, բացառությամբ մաքսային վճարների, տույժերի (տոկոսների), ինչպես նաև հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի: Միության մասին պայմանագրի 8-րդ հավելվածի դրույթների պահպանմամբ՝ հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը չեն կարող հաշվանցվել այլ վճարների գծով պարտավորությունների մարմանը, բացառությամբ մաքսային վճարների, տույժերի (տոկոսների):~~

~~3. Հայաստանի Հանրապետության գանձապետական հաշիվներին ավել վճարված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վերադարձման կամ հաշվանցման դիմումը ներկայացվում է մաքսային մարմին:~~

~~4. Հայաստանի Հանրապետության գանձապետական հաշիվներին ավել վճարված կամ գանձված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գումարների վերադարձման կամ հաշվանցման դիմումի հետ ներկայացվում է մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարումը կամ գանձումը հաստատող փաստաթուղթը:~~

~~5. Հայաստանի Հանրապետության գանձապետական հաշիվներին ավել վճարված կամ գանձված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վերադարձը կատարվում է սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումը ներկայացնելուց 30 աշխատանքային օրվա ընթացքում:~~

~~6. Հայաստանի Հանրապետության գանձապետական հաշիվներին ավել վճարված կամ գանձված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գումարների վերադարձը կատարվում է սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումը ներկայացրած անձի նշած վճարողի կամ նրա իրավահաջորդի բանկային հաշվին:~~

~~7. Հայաստանի Հանրապետության գանձապետական հաշիվներին ավել վճարված կամ գանձված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գումարների վերադարձը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության արժույթով:~~

~~8. Հայաստանի Հանրապետության գանձապետական հաշիվներին ավել վճարված կամ գանձված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գումարների վերադարձման և հաշվանցման դիմումի ձևը հաստատում է Կոմիտեն:~~

~~9. Միության մաքսային օրենսգրքի 67-րդ հոդվածի 2-րդ և 76-րդ հոդվածի 4-րդ կետերին համապատասխան՝ ավել վճարված կամ գանձված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գումարների վերադարձը կատարվում է այն դեպքում, երբ առկա չեն մաքսային վճարների և այլ վճարների գծով ժամկետանց պարտավորություններ: Այդպիսի պարտավորությունների առկայության պարագայում մաքսային մարմինները կարող են կատարել նշված պարտավորությունների~~

~~գումարների մարում մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարման գծով պարտավորությունների կատարման ապահովման հաշվին, որից հետո միջոցների մնացորդային մասը վերադարձվում է հայտարարատուին:~~

~~10. Մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գծով գերավճարների վերադարձը կատարվում է Միության մաքսային օրենսգրքին, սույն օրենքին և այլ իրավական ակտերով սահմանված դրույթներին համապատասխան, եթե՝~~

~~1) Միության մաքսային օրենսգրքի 67-րդ հոդվածի 1-ին կետի 4-րդ, 5-րդ և 6-րդ ենթակետերով և 76-րդ հոդվածի 3-րդ կետի 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ ենթակետերով սահմանված դեպքերում մաքսային մարմիններ է ներկայացվում մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի վճարումը հաստատող փաստաթուղթ կամ տեղեկություն:~~

~~2) Միության մաքսային օրենսգրքի 67-րդ հոդվածի 1-ին կետի 7-րդ ենթակետով և 76-րդ հոդվածի 3-րդ կետի 6-րդ ենթակետով սահմանված դեպքերում մաքսային մարմիններ են ներկայացվում Միության մաքսային օրենսգրքի 237-րդ և 242-րդ հոդվածներին համապատասխան մաքսային հայտարարագրերը:~~

~~11. Միության մաքսային օրենսգրքով և սույն օրենքով սահմանված՝ մաքսային մարմինների կողմից տնօրինվող գանձապետական հաշվին փոխանցված կանխավճարները վերադարձվում են դրանք փոխանցած անձանց նրանց կողմից Կոմիտեի սահմանած ձևով ներկայացված դիմումի հիման վրա դիմումը ներկայացնելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե մաքսային վճարների և այլ վճարների գծով պարտավորություններ առկա չեն:~~

~~12. Միության մաքսային օրենսգրքի 76-րդ հոդվածի 1-ին կետին համապատասխան՝ նախնական հատուկ, նախնական հակազնազցման և նախնական փոխհատուցման տուրքերը վերադարձվում են հայտարարատուի (վճարողի) կողմից ներկայացված դիմումի հիման վրա դիմումը ներկայացնելուց հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե առկա չէ հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի գծով վճարման ենթակա պարտավորություն:~~

Հոդված 55. Ավել վճարված կամ բռնագանձված պարտավորությունների գումարների վերադարձը կամ հաշվանցումը

1. Ավել վճարված կամ բռնագանձված պարտավորությունների գումարների վերադարձի նպատակով վճարողը կամ նրա իրավահաջորդը մաքսային մարմնին է ներկայացնում դիմում՝ Կոմիտեի կողմից սահմանված կարգով և ձևով: Դիմումի հետ վճարողը ներկայացնում է նաև մաքսային պարտավորությունների վճարումը կամ գանձումը հաստատող փաստաթղթերը և (կամ) տեղեկությունները:

2. Ավել վճարված կամ բռնագանձված պարտավորությունների գումարների վերադարձը կատարվում է սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումը մաքսային մարմինների կողմից ստանալու օրվան հաջորդող 30 օրացուցային օրվանից ոչ ուշ:

3. Ավել վճարված կամ բռնագանձված պարտավորություններ գումարների վերադարձը կատարվում է մաքսային միասնական հաշվին հաշվեգրելով որպես կանխավճար՝ դրանց վերադարձի հիմնավորվածությունը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաստատվելուց հետո մինչև 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում, այնուհետև՝ սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դիմումը ներկայացրած անձի կողմից նշված՝ վճարողի կամ նրա իրավահաջորդի բանկային հաշվին՝ սույն հոդվածին համապատասխան:

4. Ավել վճարված կամ բռնագանձված պարտավորությունների վերադարձն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության արժույթով:

5. Չօգտագործված կանխավճարները տնօրինվում են վճարողի կողմից մինչև մաքսային կարգավորման վերաբերյալ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով մաքսային պարտավորությունների կատարման ժամկետի լրանալը: Վճարողը կարող է հետ ստանալ իր կողմից չօգտագործված կանխավճարները, եթե առկա չեն նրա կողմից չկատարված մաքսային պարտավորություններ: Վճարողի կողմից սահմանված ժամկետում չկատարված կամ մաքսային մարմինների կողմից բռնագանձման ենթակա մաքսային պարտավորությունների առկայության պարագայում կանխավճարների գումարները կարող են վերադարձվել վճարողին, նրա և (կամ) մաքսային մարմինների կողմից սույն մասով նախատեսված մաքսային պարտավորությունների մարումից հետո՝ դրական մնացորդի մասով:

6. Չօգտագործված կանխավճարների վերադարձի նպատակով վճարողը էլեկտրոնային եղանակով մաքսային մարմիններին ներկայացնում է կանխավճարի վերադարձի դիմումը և համապատասխան փաստաթղթերը: Կանխավճարների վերադարձն իրականացվում է անձի կողմից ներկայացված դիմումի հիման վրա՝ ոչ ուշ, քան 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ վերադարձի որոշում ընդունելու միջոցով: Սույն մասով նախատեսված դիմումի ձևը, դրա մաքսային մարմիններին ներկայացման կարգը, դիմումին կից ներկայացվող փաստաթղթերի ցանկը, ինչպես նաև վերադարձի որոշման ձևը և կարգը սահմանվում են Կոմիտեի կողմից:

7. Մաքսային միասնական հաշվին մուտքագրված կանխավճարները, վերջին օգտագործման օրվանից 5 օրացուցային տարվա ընթացքում վճարողի կողմից տնօրինված չլինելու դեպքում, մաքսային մարմինների կողմից փոխանցվում են պետական բյուջեի այլ՝ ոչ հարկային եկամուտների հաշիվներին՝ Կառավարության կողմից սահմանված կարգով:

8. Եթե սույն հոդվածի 1-ին և 6-րդ մասերով նախատեսված փաստաթղթերը նախկինում ներկայացվել են մաքսային մարմիններին, ապա վճարողի կողմից կարող են ներկայացվել այդպիսի փաստաթղթերը նույնականացնող տեղեկություններ՝ պայմանով, որ տեղի չեն ունեցել փաստաթղթերի կամ դրանց բովանդակության փոփոխություններ:

9. Կանխավճարների վերադարձի ժամանակ դրանց համար տոկոսներ չեն վճարվում և չի իրականացվում ինդեքսավորում: Եթե կանխավճարների վերադարձի դիմումի մեջ նշված՝ վերադարձման ենթակա գումարը մեծ է մաքսային միասնական հաշվին առկա՝ կանխավճարների մնացորդից, ապա վերադարձն իրականացվում է առկա մնացորդի չափով:

10. Կանխավճարների վերադարձի համար ներկայացված դիմումի մերժման և կանխավճարների վերադարձի մերժման դեպքերը սահմանում է Կառավարությունը, իսկ վերադարձի մերժման որոշման ձևը սահմանում է Կոմիտեն:

11. Որպես դրամական միջոցների գրավադրման եղանակով մաքսային պարտավորությունների կատարման ապահովում՝ ներկայացված կանխավճարների վերադարձը կատարվում է վճարողի (նրա իրավահաջորդի) ներկայացրած դիմումի հիման վրա՝ Կոմիտեի կողմից սահմանված կարգով՝ սույն հոդվածին համապատասխան:

~~1. Տույժեր են համարվում սույն հոդվածով սահմանված այն գումարները, որոնք մաքսատուրք, հարկեր, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքեր վճարողը պարտավոր է վճարել Միության մաքսային օրենսդրությամբ կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում մաքսատուրք, հարկեր, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերը, ինչպես նաև մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքը չվճարելու կամ ոչ ամբողջությամբ վճարելու դեպքում:~~

2. Մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի, ինչպես նաև մաքսային գործառնությունների կատարման համար գանձվող պետական տուրքի վճարումը սահմանված ժամկետներից ուշացնելու դեպքում ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար վճարողից գանձվում է տույժ՝ ժամանակին չվճարված գումարի 0.04 տոկոսի չափով:

3. Սույն մասով սահմանված տույժը կիրառվում է ժամանակին չվճարված գումարների նկատմամբ՝ դրանց վճարման ժամկետից անցած ամբողջ ժամանակահատվածի համար, բայց ոչ ավելի, քան 730 օրվա համար:

4. Մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի նկատմամբ հաշվարկված տույժեր չեն գանձվում սույն օրենքով, Միության մաքսային օրենսգրքով և Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով նախատեսված՝ հետաձգման կամ տարաժամկետ վճարման ժամանակահատվածի համար:

5. Մաքսային ստուգման արդյունքով մաքսային վճարների չվճարում կամ թերի վճարում բացահայտվելու դեպքում սույն օրենքի 204-րդ հոդվածով նախատեսված մաքսային ստուգման ակտում և դրան համապատասխան ընդունված որոշումներում արտացոլված տույժերը հաշվարկվում են՝ ստուգման ավարտի օրը ներառյալ, բայց ոչ ավելի, քան սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ժամկետը:

6. Մաքսային ստուգման արդյունքով մաքսային վճարների չվճարում կամ թերի վճարում բացահայտվելու և մաքսային ստուգման ակտում և դրան համապատասխան ընդունված որոշումներում արտացոլված տույժերը սույն օրենքի 204-րդ հոդվածով սահմանված ժամկետում չվճարվելու դեպքում տույժերի հաշվարկը վերսկսվում է սույն օրենքի 204-րդ հոդվածի 12-րդ մասով սահմանված ժամկետի ավարտին հաջորդող օրվանից, բայց ոչ ավելի, քան սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ժամկետը:

7. Տույժերի վճարումը, բռնագանձումը և վերադարձը կատարվում է Միության մաքսային օրենսգրքով կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 204. Մաքսային ստուգման արդյունքների ամփոփումը և դրանց հիման վրա որոշումների ընդունումը, կամերալ մաքսային ուսումնասիրության արդյունքների ամփոփումը

1. Մաքսային մարմինների կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքներն ամփոփվում են՝

1) կամերալ մաքսային ստուգման ակտով՝ կամերալ մաքսային ստուգում իրականացնելու դեպքում.

2) արտագնա մաքսային ստուգման ակտով՝ արտագնա մաքսային ստուգում իրականացնելու դեպքում:

2. Մաքսային ստուգման ակտը կազմվում է երկու օրինակից և ստորագրվում է մաքսային ստուգումն իրականացրած՝ մաքսային մարմնի պաշտոնատար անձանց կողմից:

3. Մաքսային ստուգման ակտում նշվում են՝

1) տեղեկություններ ստուգվող անձի մասին (լրիվ անվանումը, հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ՀՎՀՀ), գտնվելու վայրը)։

2) տեղեկություններ մաքսային ստուգումն իրականացրած՝ մաքսային մարմինների պաշտոնատար անձանց մասին (պաշտոնը, անունը, ազգանունը)։

3) Միության կամ Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսդրության խախտման բացահայտված փաստերի (հատկանիշների) դասակարգված նկարագրությունն այն իրավական ակտերին հղումով, որոնց պահանջները խախտվել են, կամ տեղեկություններ խախտումների (հատկանիշների) բացահայտված փաստերի բացակայության վերաբերյալ։

4) բացահայտված խախտումների կամ դրանց հետևանքների վերացման վերաբերյալ եզրակացություններ, ինչպես նաև լրացուցիչ հաշվարկման և գանձման ենթակա մաքսային վճարների և մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ վճարների և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան դրանց նկատմամբ հաշվարկված տույժերի գումարների վերաբերյալ առաջարկություններ։

5) Միության մաքսային օրենսգրքի 333-րդ հոդվածի 28-րդ կետով սահմանված այլ տեղեկություններ։

4. Մաքսային ստուգման ավարտի ամսաթիվ է համարվում մաքսային ստուգման ակտը կազմելու ամսաթիվը։

5. Մաքսային ստուգման ակտը հաստատում է մաքսային ստուգումն իրականացրած մաքսային մարմնի ղեկավարը կամ համապատասխան իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձը։

6. Մաքսային ստուգման ակտի հիման վրա մաքսային վճարների, հատուկ, հակազնազցման և փոխհատուցման տուրքերի, ինչպես նաև մաքսային մարմիններին վճարման ենթակա այլ հարկերի և վճարների չվճարման կամ ոչ լրիվ վճարման բացահայտման դեպքում ստուգումն իրականացրած մաքսային մարմնի ղեկավարը կամ համապատասխան իրավասություն ունեցող պաշտոնատար անձն ընդունում է սույն հոդվածի 11-րդ մասով սահմանված որոշումը (որոշումները)։

7. Մաքսային ստուգման ակտի մեկ օրինակը կցվում է մաքսային ստուգման նյութերին, իսկ մյուս օրինակը մաքսային ստուգման ավարտից հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, հանձնվում է ստուգվող անձին։ Մաքսային ստուգման ակտն ստուգվող անձին կարող է հանձնվել պատվիրված փոստով, այդ թվում՝ ստանալու մասին ծանուցմամբ, առձեռն եղանակով՝ հասցեատիրոջ ստորագրությամբ, ինչպես նաև այնպիսի եղանակներով (այդ թվում՝ էլեկտրոնային փոստի միջոցով), որոնք թույլ են տալիս հաստատել հասցեատիրոջ կողմից ակտն ստանալու կամ օրենքով սահմանված դեպքերում պատշաճ ծանուցված լինելու փաստը։

8. Մաքսային ստուգման ակտի ստացումից հրաժարվելու դեպքում ստացողը դրա վերաբերյալ նշում է կատարում ստուգման ակտի վրա և պատշաճ ծանուցված է համարվում ստուգման ակտի ստացումից հրաժարվելու օրվանից։

9. Եթե ստուգման ակտն ուղարկվում է հասցեատիրոջը հանձնման մասին ծանուցմամբ պատվիրված նամակով կամ սույն հոդվածով սահմանված այլ եղանակներով, ապա ստացման օր է համարվում ծանուցման մեջ նշված հանձնման ամսաթիվը։ Այն դեպքում, երբ պատվիրված նամակը վերադարձվում է հասցեատիրոջն

այն չհանձնելու պատճառների մասին նշումով, ապա ստացման օր է համարվում պատվիրված նամակի վերադարձի օրը:

10. Մաքսային ստուգման ակտի օրինակը մաքսային ստուգման ավարտից հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, ուղարկվում է ապրանքների բացթողումն իրականացրած մաքսային մարմին (մարմիններ):

11. Միության մաքսային օրենսգրքի 331-րդ հոդվածի 10-րդ կետին համապատասխան՝ մաքսային ստուգման արդյունքով մաքսային մարմնի կողմից որոշումների ընդունման կարգը սահմանում է Կոմիտեն:

~~12. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված դեպքերում ստուգվող անձը մաքսային ստուգման ակտը և սույն հոդվածի 11-րդ մասով նախատեսված որոշումը (որոշումները) ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, պարտավոր է կատարել ակտով և որոշմամբ (որոշումներով) առաջադրված գումարների վճարումը և օրենսդրությամբ սահմանված այլ պահանջներ: Սույն մասով սահմանված ժամկետում նշված գումարները վճարելու դեպքում օրենքով սահմանված տույժերն այդ ժամկետի համար չեն հաշվարկվում: Մաքսային ստուգման արդյունքներով վարչական կամ քրեական իրավախախտման փաստեր հայտնաբերելու դեպքում դրանց հետագա ընթացքն ապահովվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:~~

13. Միության մաքսային օրենսգրքի 331-336-րդ հոդվածներով և սույն օրենքով սահմանված դրույթների կիրառման ժամանակ մաքսային ստուգման ընթացքում մաքսային մարմինների պաշտոնատար անձանց կողմից իրականացվող գործողությունների ընթացակարգը, մաքսային ստուգման արդյունքների ձևակերպման կարգը, ինչպես նաև մաքսային ստուգման ընթացքում կազմվող որոշումների, արձանագրությունների և ընթացակարգային այլ փաստաթղթերի ձևերը սահմանում է Կոմիտեն:

14. Կոմիտեն, Միության մաքսային օրենսգրքի 333-րդ հոդվածի 27-րդ կետին համապատասխան, կարող է սահմանել ստուգվող անձանց՝ արտագնա մաքսային ստուգման նախնական արդյունքների հետ ծանոթացման և առկայության պարագայում դրանց վերաբերյալ առարկությունների ներկայացման կարգը:

15. Մաքսային ստուգման ակտը և դրա հիման վրա կայացված որոշումը երկու ամսվա ընթացքում կարող են բողոքարկվել «Մաքսային ծառայության մասին» օրենքի 37-րդ հոդվածով սահմանված կարգով կամ դատական կարգով:

16. Կամերալ մաքսային ուսումնասիրության արդյունքով անճշտություններ, անհամապատասխանություններ կամ խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում Կոմիտեի սահմանած ձևով կազմվում է կամերալ մաքսային ուսումնասիրության արդյունքների վերաբերյալ արձանագրություն:

17. Կամերալ մաքսային ուսումնասիրության արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը պարունակում է՝

1) կամերալ մաքսային ուսումնասիրության արդյունքների վերաբերյալ արձանագրության համարը, այն կազմելու ամիսը, ամսաթիվը և տարին.

2) կամերալ մաքսային ուսումնասիրությունն իրականացրած պաշտոնատար անձի (անձանց) պաշտոնը, անունը, ազգանունը.

3) հայտարարատուի լրիվ անվանումը և հարկ վճարողի հաշվառման համարը (<ՎՀՀ).

4) ապրանքների հայտարարագրի համարը և ամսաթիվը, որի ուսումնասիրության արդյունքով հայտնաբերվել է անհամապատասխանություն.

5) Միության մաքսային օրենսգրքով, մաքսային կարգավորման ոլորտի այլ միջազգային պայմանագրերով ու ակտերով, Հայաստանի Հանրապետության՝ մաքսային կարգավորման ոլորտը կարգավորող իրավական ակտերով սահմանված պահանջների (հնարավոր) խախտումների ընդհանուր նկարագիրը

18. Կամերալ մաքսային ուսումնասիրության արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը կազմվում է երկու օրինակից և ստորագրում է (են) այն իրականացրած պաշտոնատար անձը (անձինք):

19. Կամերալ մաքսային ուսումնասիրության արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը մաքսային մարմինը Կոմիտեի սահմանած կարգով և ժամկետներում ներկայացնում է հայտարարատուին կամ նրա լիազորած անձին:

20. Հայտարարատուն կամ նրա լիազորած անձը կամերալ մաքսային ուսումնասիրության արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունն ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝

1) արձանագրված անճշտությունների, անհամապատասխանությունների և (կամ) խախտումների հետ համաձայն լինելու դեպքում սահմանված կարգով ներկայացնում է ապրանքների հայտարարագրի ճշգրտումը կամ Միության մաքսային օրենսգրքով կամ սույն օրենքով սահմանված այլ փաստաթուղթ, որը վկայում է մաքսային հայտարարագրում կամ դրան փոխարինող այլ փաստաթղթում փոփոխություններ և (կամ) լրացումներ կատարելու մասին.

2) արձանագրված անճշտությունների, անհամապատասխանությունների կամ խախտումների հետ համաձայն չլինելու դեպքում մաքսային մարմին է ներկայացնում իր գրավոր առարկությունները, որոնք մաքսային մարմինն օգտագործում է մաքսային հսկողության ընթացքում:

21. Սույն հոդվածի 21-րդ մասում նշված ժամկետում հայտարարատուի կամ նրա լիազորած անձի կողմից չարձագանքելու կամ նույն ժամկետում մաքսային մարմին ներկայացված գրավոր փաստաթղթավորված առարկությունները մաքսային մարմնի կողմից հիմնավոր չհամարվելու դեպքում կայացվում է կամերալ մաքսային ստուգում կամ արտագնա մաքսային ստուգում իրականացնելու որոշում:

Հոդված 338. Անցումային դրույթներ

1. Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելն ընդունված՝ մաքսային օրենսդրությանը վերաբերող Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերը սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո շարունակում են գործել Միության մաքսային օրենսգրքին և սույն օրենքին համապատասխանող և չհակասող մասով՝ մինչև դրանց ուժը կորցրած ճանաչելը կամ ամբողջական համապատասխանեցումը Միության մաքսային օրենսգրքին և սույն օրենքին:

~~2. Սույն օրենքի 42-րդ հոդվածով սահմանված կանխավճարների համակարգը կարող է գործարկվել, այդ կանխավճարները և սույն օրենքի 55-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված՝ ավել վճարված մաքսատուրքի գումարները մաքսային վճարների (բացառությամբ մաքսատուրքի) գծով պարտավորությունների կատարմանը կարող են ուղղվել համապատասխան ծրագրային ապահովման ներդրումից հետո:~~

3. Սույն օրենքի 55-րդ հոդվածով սահմանված՝ ավել վճարված կամ գանձված մաքսատուրքի, հարկերի, հատուկ, հակազնագցման և փոխհատուցման տուրքերի գումարների վերադարձն իրականացվում է, եթե՝

1) այդ գումարներն առաջացել են մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը, և եթե մինչև այդ օրը գործող՝ «Մաքսային կարգավորման մասին» օրենքով դրանց վերադարձման դիմում ներկայացնելու համար սահմանված ժամկետը սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ չի լրացել:

2) այդ գումարներն առաջացել են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո:

4. Մինչև Հանձնաժողովի՝ Միության մաքսային օրենսգրքի 210-րդ հոդվածի 4-րդ կետով նախատեսված որոշումն ուժի մեջ մտնելը, որով սահմանվելու են «Ազատ մաքսային գոտի» մաքսային ընթացակարգով ձևակերպված օտարերկրյա ապրանքներից պատրաստված (ստացված) ապրանքները՝ որպես Միության ապրանքներ ճանաչելու համար բավարար համարվող պայմանների, արտադրական ու տեխնոլոգիական գործողությունների ցանկը, «Ազատ մաքսային գոտի» մաքսային ընթացակարգով ձևակերպված օտարերկրյա ապրանքներից պատրաստված (ստացված) ապրանքները Միության ապրանքներ ճանաչելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվում են սույն օրենքով սահմանված բավարար վերամշակման չափանիշները:

5. Մինչև մաքսային մարմինների կողմից սույն օրենքի 236-րդ հոդվածի 2-րդ մասին համապատասխան՝ մաքսային փորձաքննություն կատարելու իրավասություն ունեցող մաքսային մարմին հիմնելը մաքսային փորձաքննությունն իրականացնում են մաքսային մարմնի կողմից հավատարմագրված մաքսային փորձաքննություն իրականացնող կազմակերպությունները՝ մաքսային մարմնի ղեկավարի և փորձաքննություն իրականացնող համապատասխան կազմակերպությունների միջև Կոմիտեի սահմանած ձևով կնքվող պայմանագրի հիման վրա: Սույն մասով սահմանված մաքսային փորձաքննություն իրականացնող կազմակերպությունների հավատարմագրման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

6. Մաքսային կարգավորման ոլորտում Միության շրջանակում կնքված միջազգային պայմանագրերով և (կամ) Հանձնաժողովի ընդունած իրավական ակտերով Հայաստանի Հանրապետության ազգային օրենսդրությամբ վերապահված լիազորությունների կիրարկման նպատակով Կառավարությունը կարող է ընդունել որոշումներ, եթե մաքսային կարգավորման ոլորտը կարգավորող Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով այլ բան նախատեսված չէ:

7. Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը կատարված մաքսային կանոնների խախտման վերաբերյալ գործերը քննվում են 2000 թվականի հուլիսի 6-ի Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսգրքի 13-րդ բաժնի դրույթներին համապատասխան:

8. Սույն օրենքի 174-րդ հոդվածի 9-րդ մասը ուղղ. կիրառվում է, քանի դեռ Հանձնաժողովի սահմանած նորմերը գերազանցում են 200 հազար դրամին համարժեքը գումարը:

9. Սույն օրենքի 316-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված կարգավորումները տարածվում են 2022 թվականի հունվարի 1-ից ծագած հարաբերությունների վրա:

10. Միության և Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսդրությամբ նախատեսված՝ օրենսդրական փոփոխություններին նախորդող փորձնական ծրագրերի իրականացման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

11. Սույն օրենքով սահմանված նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում: